

Geen ruzie met de burens

Dieren worden regelmatig uitgewisseld tussen dierentuinen. Daar gaat een heel denkproces aan vooraf. Er wordt onder meer rekening gehouden met genetica, geslacht, leeftijd en karakter. Bovendien gebeuren introducties op het ritme van het dier, zoals vorig jaar bij onze chimpansees in de Mensapenvallei.

Als moderne, vooruitstrevende dierentuinen wisselen we veel dieren uit met collega-dierentuinen, aangesloten bij EAZA (European Association of Zoos and Aquaria). Dit gebeurt vaak in het kader van kweekprogramma's om genetisch gezonde populaties te bewaren. Maar ook om diergroepen in een meer natuurlijk evenwicht te houden. Daarom ontving ZOO Antwerpen eind vorig jaar drie vrouwelijke, oudere chimpansees uit Duitse dierentuinen. "Aan zo'n introductie gaat een heel denkproces vooraf. Je zet dieren niet zomaar bij elkaar", legt Matthias, curator zoogdieren, uit.

"De introductie van de vrouwtjes Kitoto (36), Nancy (39) en Lomela (30)

met de zeven bewoners verliep voorspoedig. Na twee maanden waren ze aan de omgeving en aan elkaar gewend." Curator Sarah

Advies van soortencomité

Een nieuwe aanbeveling om een dier binnen te halen of een dier weg te sturen, vertrekt niet vanuit het niets. De

genetische karakteristieken van het dier dat weg gaat of van de dieren in de dierentuin waar een nieuw dier bijkomt, worden geanalyseerd. "Passen ze bij elkaar? Er wordt naar de demografie gekeken, dus naar de leeftijd en de samenstelling van de groep." Het

De chimpansees leven nu samen in hun vallei, zonder al te grote problemen.

kweekprogramma heeft een coördinator, bijgestaan door een adviserend soortencomité. Bij de chimpansees is er niet per se naar de genetica gekeken omdat we niet willen kweken met de oudere vrouwtjes. "Onze groep is al wat ouder en dus kozen we voor oudere vrouwtjes om het evenwicht in onze groep, twee vrouwtjes en vijf mannen, te herstellen. Toen bleek dat er twee tuinen binnen EAZA wilden stoppen met het houden van chimpansees omdat de verblijven er niet meer voldeden aan de huidige standaarden, gingen wij akkoord om twee vrouwtjes uit Nordhorn en eentje uit Wuppertal naar ZOO Antwerpen te halen en bij ons in de groep te introduceren."

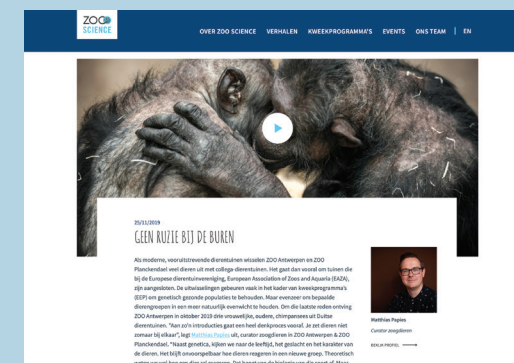
Op het ritme van het dier

Ook de locatie is een bepalende factor. Zo beperken we eventuele stress voor de dieren door ze niet van de ene kant van Europa naar de andere kant te sturen. "Omdat chimpansees complexe dieren zijn qua sociaal gedrag en qua karaktereigenschappen, zijn er verzorgers twee dagen ter plaatste geweest om de dieren te leren kennen. Zij gaan immers voor hen zorgen en de introductie opvolgen. Er zijn eveneens verzorgers van daar meegekomen om de eerste dagen hier mee op te volgen." Een

Af en toe worden er coalities gevormd, net als in de natuur.

introductie, zeker bij mensapen, gaat stapsgewijs. Vaak wordt er eerst gekozen voor visueel contact aan een raam, zoals ook hier. Ook in de natuur zijn het heel erg langdurige processen als vrouwtjes van groep veranderen. "Het blijft onvoorspelbaar hoe dieren reageren in een nieuwe groep. Theoretisch weten we wel hoe een dier zal reageren. Dat hangt van de biologie van die soort af. Maar dat is natuurlijk bij een chimpansee heel anders dan bij een giraf of een tijger. Daarom gebeuren introducties op het ritme van het dier." ✿

BEKIJK HET FILMPJE
Geen ruzie bij de burens op www.zooscience.be